

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA®
**LOGISTYKA ODBYSKU
OPAKOWANIA**

VII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA
LOGISTYKA ODBYSKU – OPAKOWANIA

Paliwa alternatywne w przemyśle cementowym – aktualne wyzwania

Bożena Środa
Stowarzyszenie Producentów
Cementu

ORGANIZATOR:

WSPÓLORGANIZATOR:

PATRONAT HONOROWY:

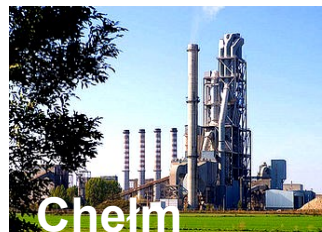
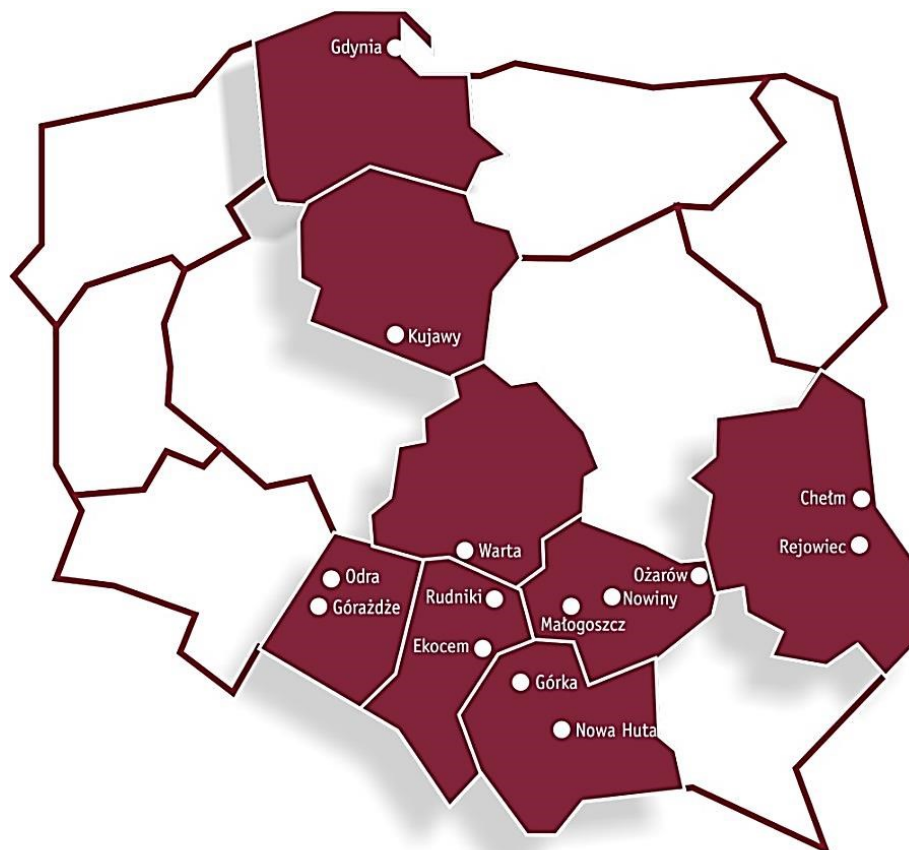

PATRONI:

Przemysł cementowy w Polsce

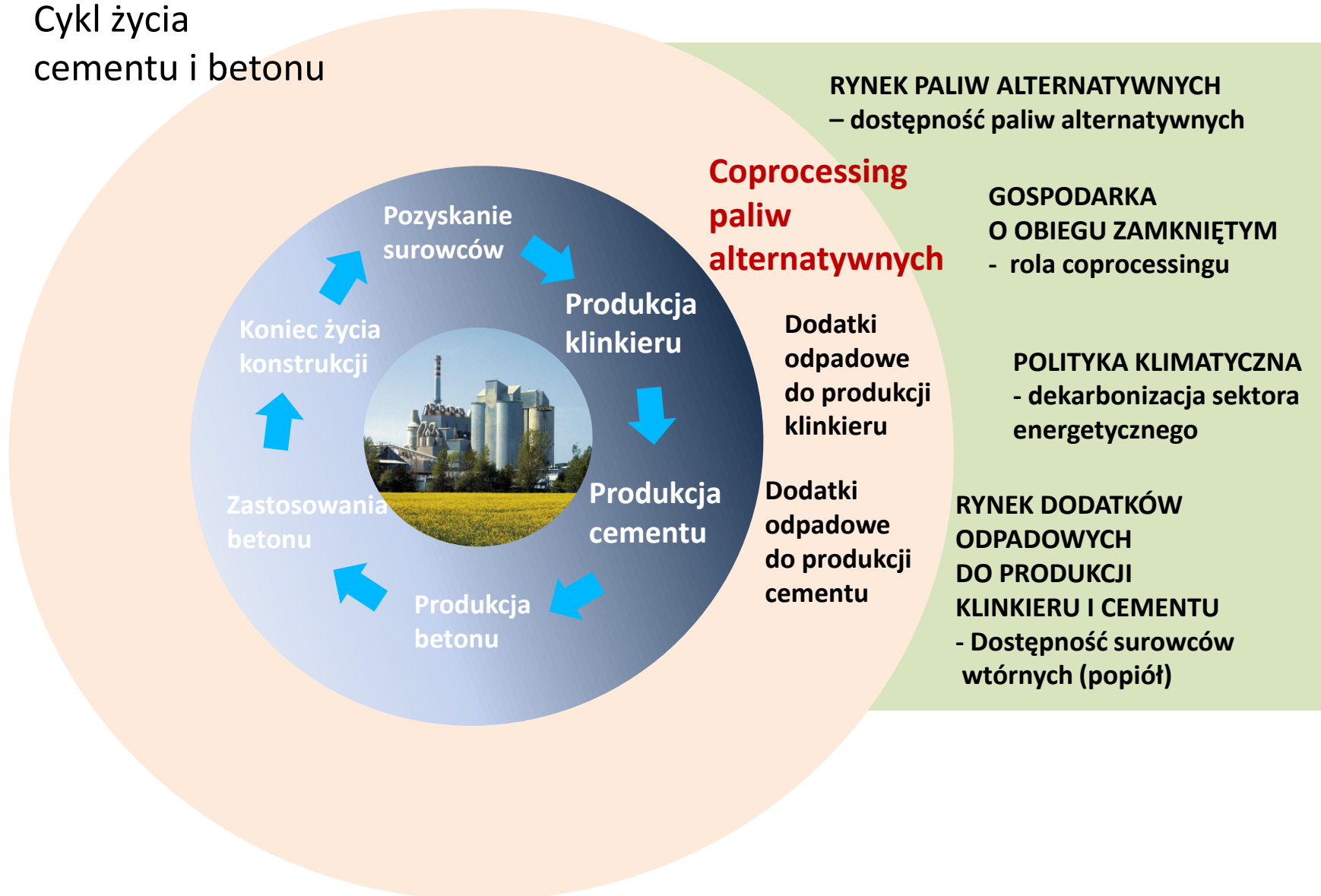

**14 nowoczesnych zakładów zlokalizowanych
w 8 województwach**

15 MLN TON/ROK
Zdolność prod. klinkieru

~22 MLN TON/ROK
Zdolność prod. cementu

Cykl życia cementu i betonu

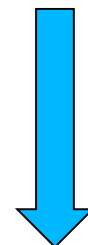

CELE 2020 → 2030 → 2040 → 2050

Gospodarka o Obiegu
Zamkniętym

CO₂ Klimat

40%

80%

Rynek

Gospodarka o Obiegu Zamkniętym

2015 Komunikat KE: Założenia Strategii Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (grudzień 2015)
Pakiet Projektów dyrektyw „odpadowych” (grudzień 2015)

2016 Mapa drogowa KE: EXPLOITING THE POTENTIAL OF **WASTE TO ENERGY** UNDER THE ENERGY UNION FRAMEWORK STRATEGY AND THE CIRCULAR ECONOMY (luty 2016)
Raport KE: Towards a better exploitation of the technical potential of Waste-to-Energy under the Energy Union (czerwiec 2016)

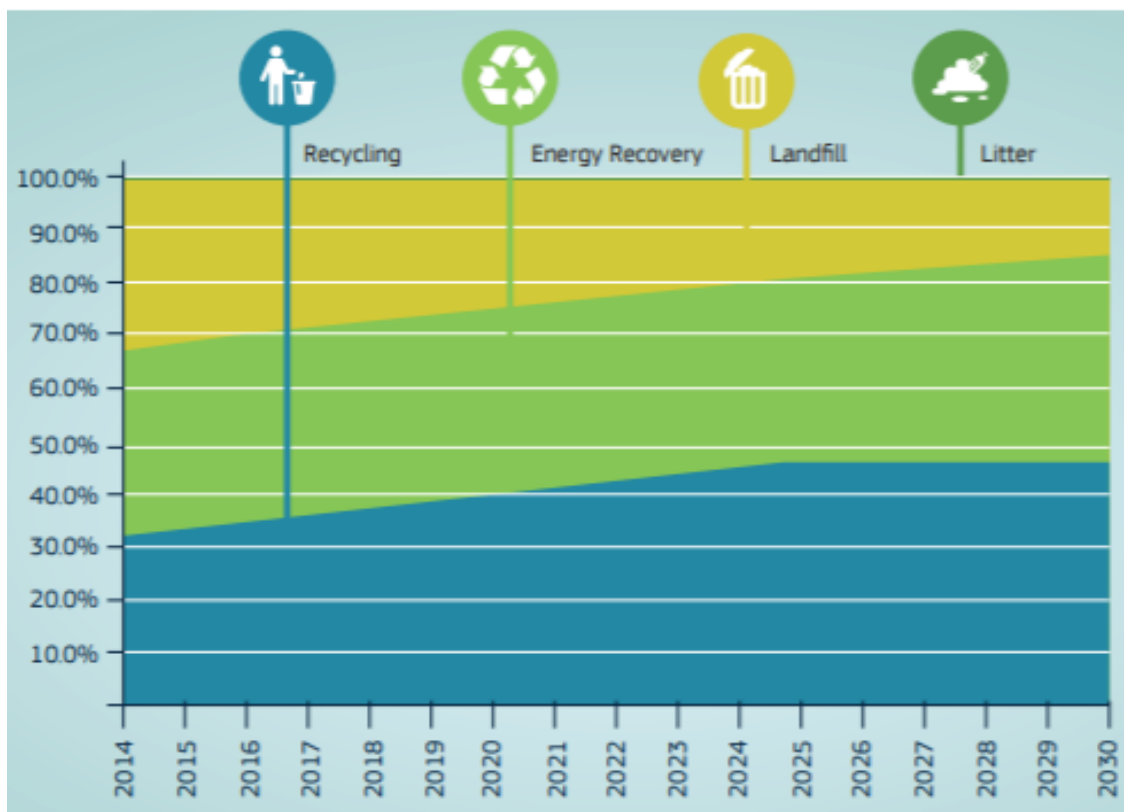
2017 Komunikat KE: The role of **Waste to Energy** in the circular economy (styczeń 2017)
Mapa drogowa KE: Analysis of the interface between chemicals, products and waste legislation and identification of policy options (styczeń 2017)
Ramowa Dyrektywa ws. Odpadów – koniec prac w Trilog’u (grudzień 2017)

2018 Komunikat KE: wdrożenie pakietu GOZ: powiązanie prawa dot. chemikaliów, produktów i odpadów (styczeń); Komunikat KE ws. ram monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym
17 kwietnia 2018 : zatwierdzenie projektu Dyr. Ws. odpadów przez Parlament Eur.
maj 2018 : zatwierdzenie - Rada Europejska
czerwiec 2018 : **Publikacja Dyrektywy ws. Odpadów**

Cele recyklingu	2025	2030	2035
Odpady komunalne	55%	60%	65%
Odpady opakowaniowe	65%	70%	75%
Tworzywa	50	55	
Drewno	25	30	
Metale	70	80	
Aluminium	50	60	
Szkło	70	75	
Papier i karton	75	85	

Strategia UE ws. Tworzyw

WHERE DOES PLASTIC WASTE GO?

25,8 mln ton rocznie
produkowanych tworzyw w
UE; prawie 1 mln ton
odpadów opakowaniowych z
tworzyw w Polsce

Gospodarka o obiegu zamkniętym

2018 Europejska Strategia w sprawie Tworzyw Sztucznych

Cele m.in..

- Nowelizacja Dyr. ws. Opakowań → przyjęcie zasad, aby **do 2030 r.** wszystkie opakowania z tworzyw wprowadzane na unijny rynek można ponownie wykorzystać lub recyklingować w opłacalny sposób

Przegląd: Dyr. Ws. Ekoprojektowania, Rozporz. Ws. Wyrobów Budowlanych, REACH (oxytworzywa), Dyr. ws. pojazdów wycofanych z eksploatacji, Rozporządzenie ws. Przemieszczania Odpadów - dot. m.in. wymagań dla eksportowanych odpadów tworzyw;

Nowa Dyrektywa ws. portowych urządzeń odbioru (Directive on Port Reception Facilities)

Proposal for a

DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment

(Text with EEA relevance)

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,
Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 192(1) thereof,

Gospodarka o obiegu zamkniętym

2018

Ramowa Dyrektywa ws. Odpadów: prace w ENVI-PE (*lut*), głosowanie plenarne w PE (*kwiecień*), RE - akceptacja po głosowaniu plenarnym.

Brussels, 23 February 2018
(OR. en)

6516/18

Interinstitutional File:
2015/0275 (COD)

ENV 123
COMPET 111
MI 107
AGRI 99
IND 54
CONSOM 42
ENT 31
CODEC 247

NOTE

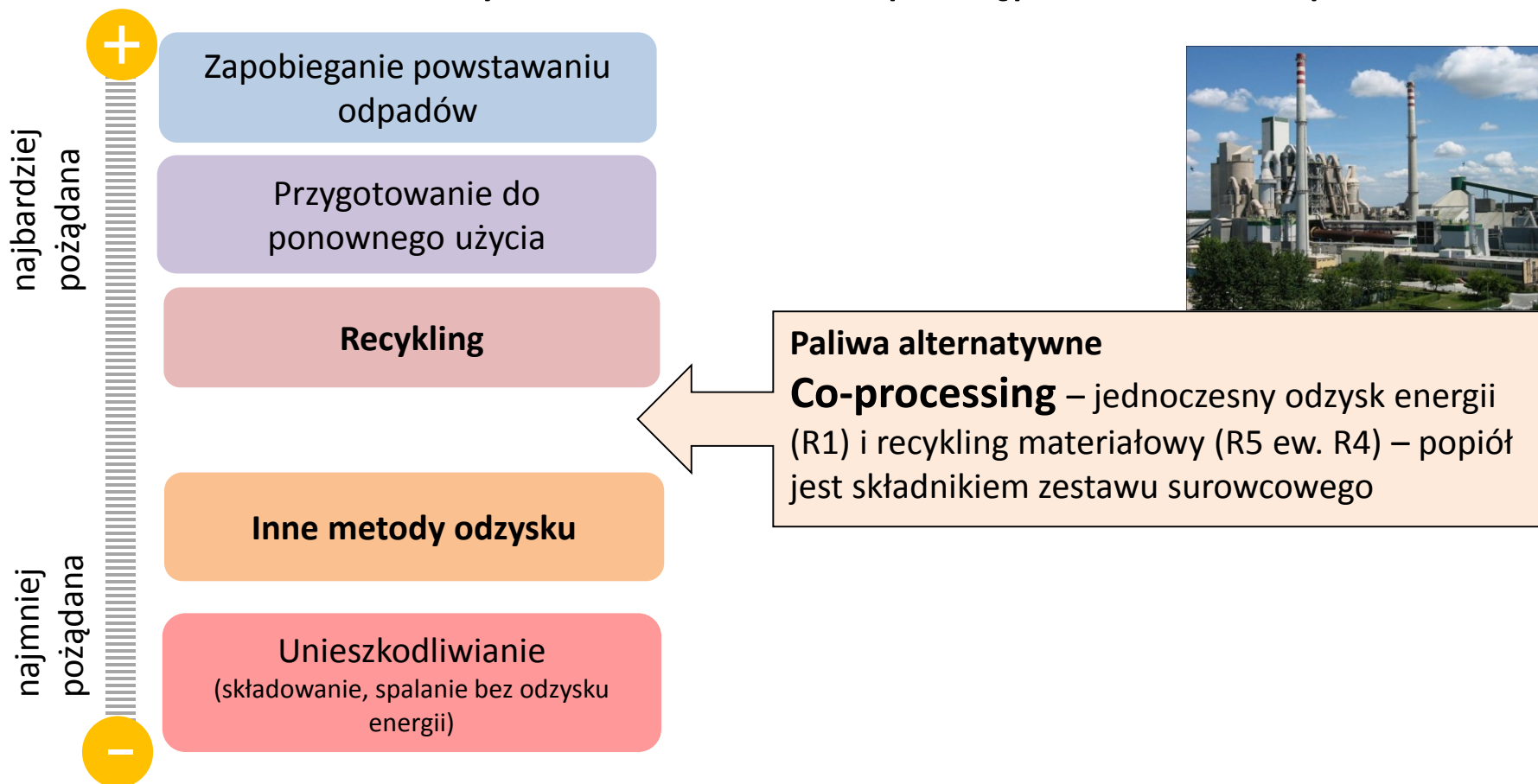
From:	General Secretariat of the Council
To:	Delegations
No. prev. doc.:	5914/1/18 ENV 67 COMPET 60 MI 67 AGRI 64 IND 39 CONSOM 28 ENT 15 CODEC 153 REV 1
No. Cion doc.:	14975/15 ENV 771 COMPET 559 MI 782 AGRI 646 IND 203 CONSOM 214 ENT 260 CODEC 1662 + ADD 1 - COM(2015) 595 final + Annex
Subject:	Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2008/98/EC on waste

Art. 11.

7. By 31 Dec 2028, ... The Commission shall assess **co-processing technology that allows the incorporation of minerals** in the co-incineration process of municipal waste. Where a reliable methodology can be found, as part of this review, the Commission shall consider whether such minerals may be counted towards recycling targets.;

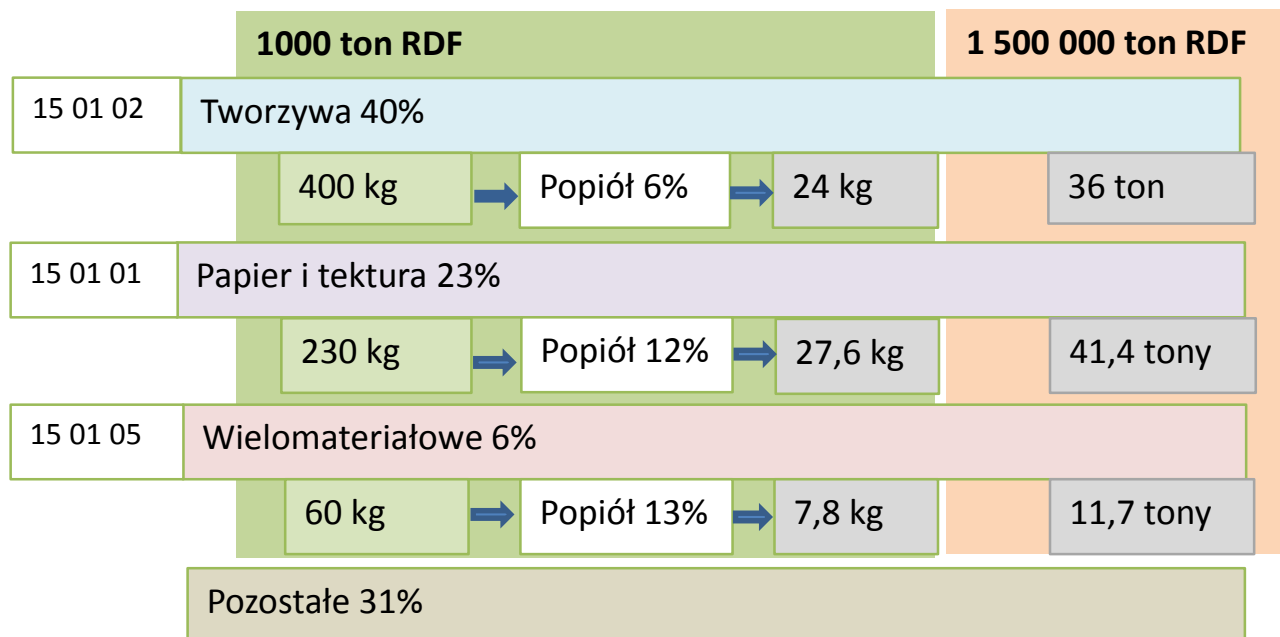

Paliwa alternatywne w hierarchii postępowania z odpadami

Recykling odpadów komunalnych w coprocessingu paliw alternatywnych

Włączenie cementowni w realizację coraz wyższych poziomów recyklingu odpadów komunalnych (także odpadów opakowaniowych, czy opon) odzwierciedliłoby realne poziomy recyklingu na poziomie gminy, które mogłyby być uwzględnione w raportowaniu. Odpad o kodzie 191210 (Paliwo alternatywne) jest wykorzystany w dwóch procesach odzysku: R1 (Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) oraz R5 (Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych). Ilość odpadu 191210 w procesach R1+R5: R1 - ilość, która odpowiada stracie prażenia; - R5- ilość popiołu po spaleniu.

CELE 2020 → 2030 → 2040 → 2050

Gospodarka o Obiegu
Zamkniętym

CO₂ Klimat

40%

80%

Rynek

Przemysł cementowy a polityka klimatyczna UE

Realizacja celów unijnych w zakresie znaczącej dekarbonizacji w przemyśle w Europie oznacza dla sektora cementowego redukcję w stosunku do roku 1990 o 40% emisji gazów cieplarnianych do roku 2030, o 60% do roku 2040 i o 80% do roku 2050 (obniżenie emisji CO₂ ze 170 do 34 mln ton).

Emisja CO₂ w cementowni

~60% CO₂ z surowców
(kamienia wapiennego)

WYKORZYSTANIE W PROCESIE PRODUKCJI
PRODUKTÓW UBOCZNYCH Z INNYCH BRANŻ
POZWALA NA OBNIŻENIE WSKAŹNIKA
KLINKIER/CEMENT

~40% CO₂ z paliw

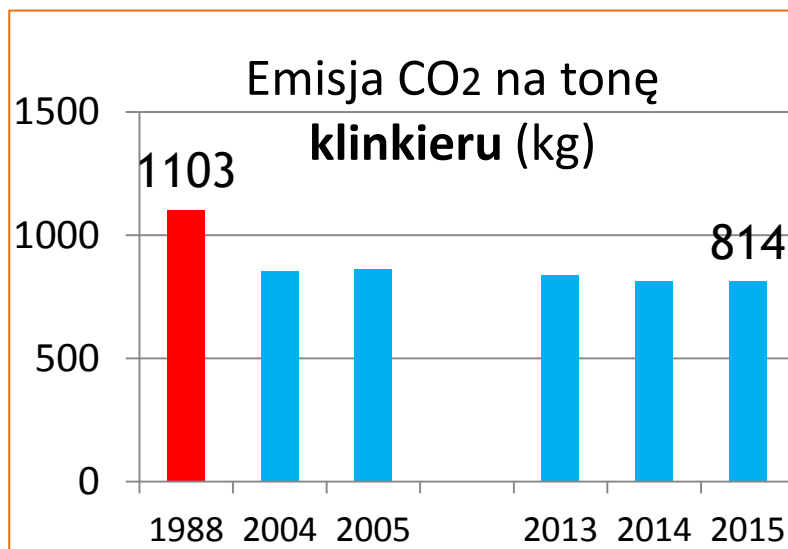
WYKORZYSTANIE PALIW
ALTERNATYWNYCH, W TYM
BIOMASY POZWALA NA
OBNIŻENIE EMISJI CO₂

Emisja CO₂ wynikająca
ze zużycia energii
elektrycznej

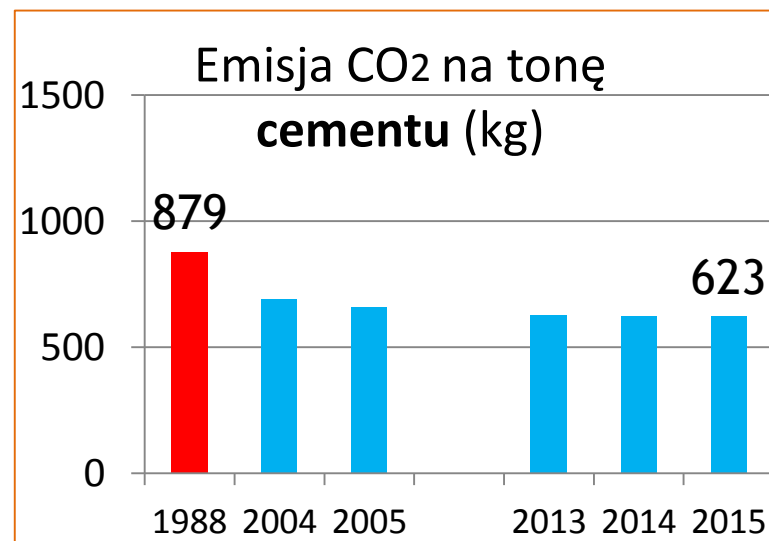

EFEKTYWNE SYSTEMY MIELENIA

EMISYJNOŚĆ jednostkowa – produkcja klinkieru i cementu

26% Obniżenie emisyjności od roku 1988

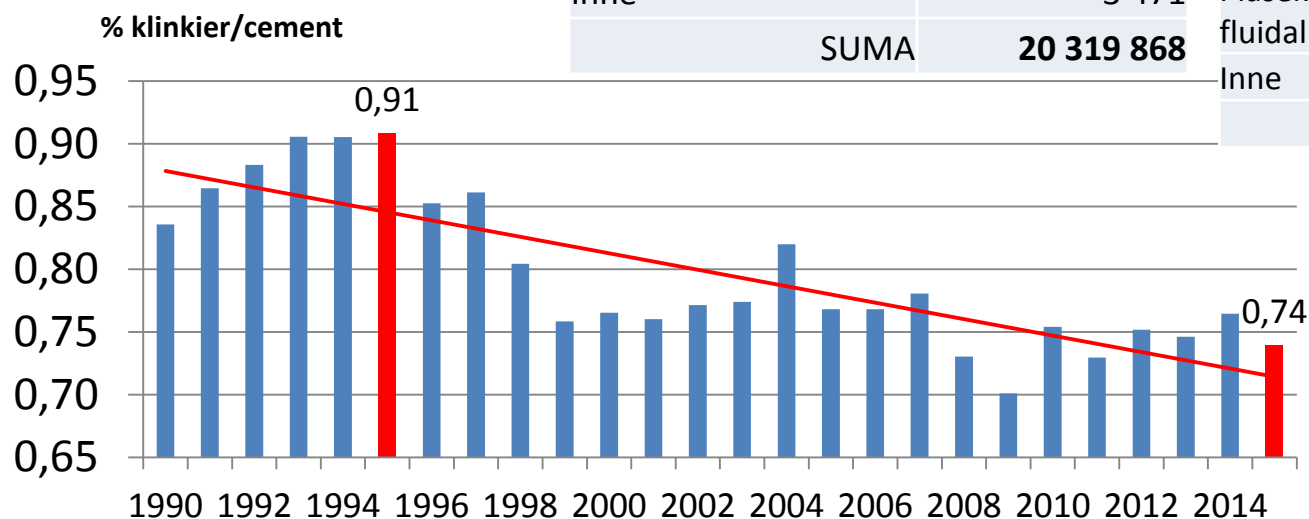
30% Obniżenie emisyjności od roku 1988

34% Obniżenie emisji od roku 1988

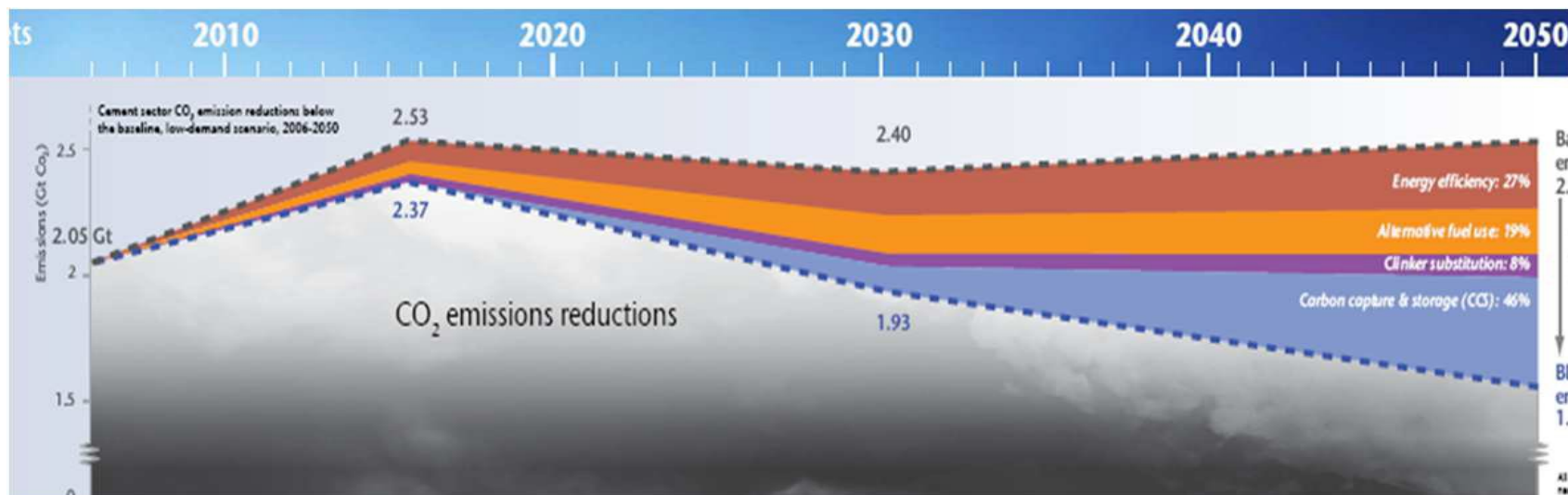
Wskaźnik klinkier/cement

SUROWCE NATURALNE 2015	
Kamień wapienny	11 102 286
Margiel/kreda	8 591 464
Glina	156 820
Dodatki żelazonośne	96 026
Piasek	85 923
Gips	250 370
Anhydryt	4 157
Siarczan żelazawy	29 351
Inne	3 471
SUMA	20 319 868

SUROWCE ODPADOWE 2015	
Żużle wielkopieczowe	1 672 007,1
Popioły lotne	1 437 931,1
Reagips/ fosfogips	538 125,2
Żelazonośne	167 843,0
Łupek palony	165 331,6
Popioły fluidalne	28 808,6
Pył bypassowy+CKD	13 978,1
Piasek ze złoża fluidalnego	2 386,5
Inne	77 343,3
SUMA	4 103 754,5

Paliwa alternatywne a emisja CO₂

Potencjał redukcji emisji CO₂:

Efektywność energetyczna - 27%

Paliwa alternatywne - 19%

Wskaźnik klinkier/cement - 9%

Wychwytywanie i Użycie CO₂ (CCU) - 46%

Emisja CO₂ z termicznego przekształcania odpadów w cementowniach powinna być wyłączona w System Handlu Emisjami - ETS nie obejmuje spalarni odpadów. Biomasa i frakcja biodegradowalna w odpadach neutralna pod względem emisji CO₂.

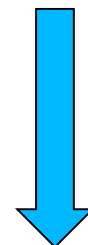

CELE 2020 → 2030 → 2040 → 2050

Gospodarka o Obiegu
Zamkniętym

CO₂ Klimat

40%

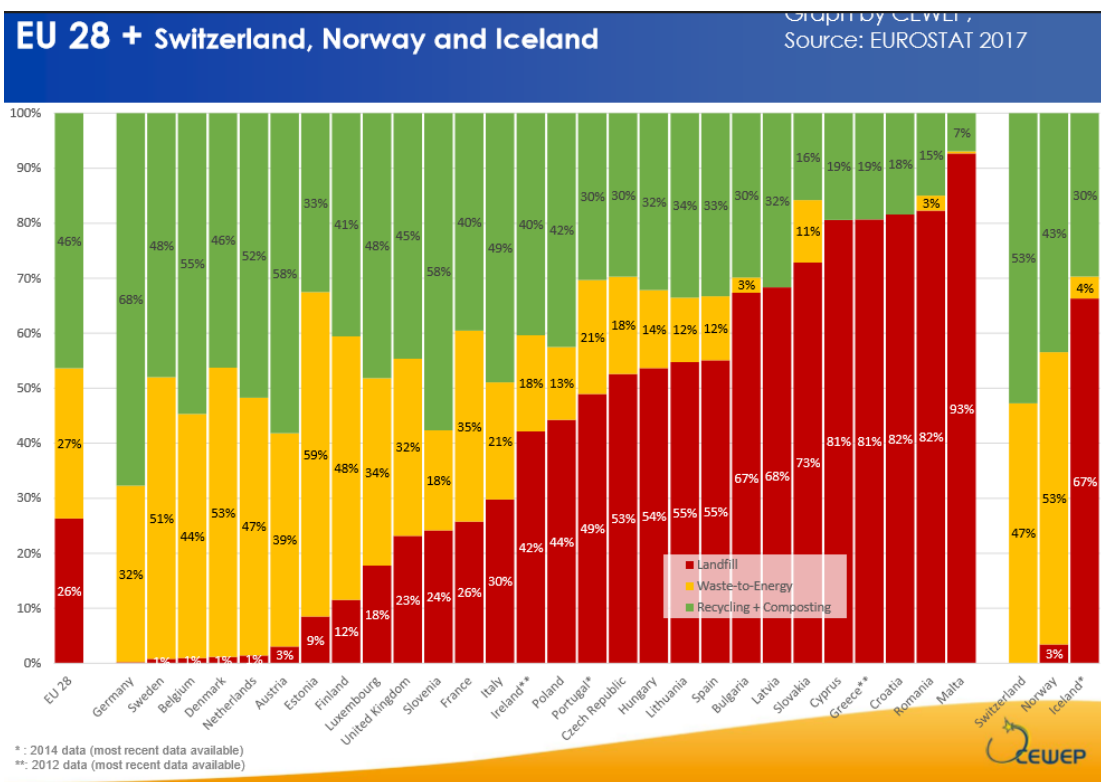
80%

Rynek

Zagospodarowanie odpadów komunalnych w EU w 2015 r.

Landfill ban and high landfill taxes for remaining waste

Partial landfill ban and high landfill taxes

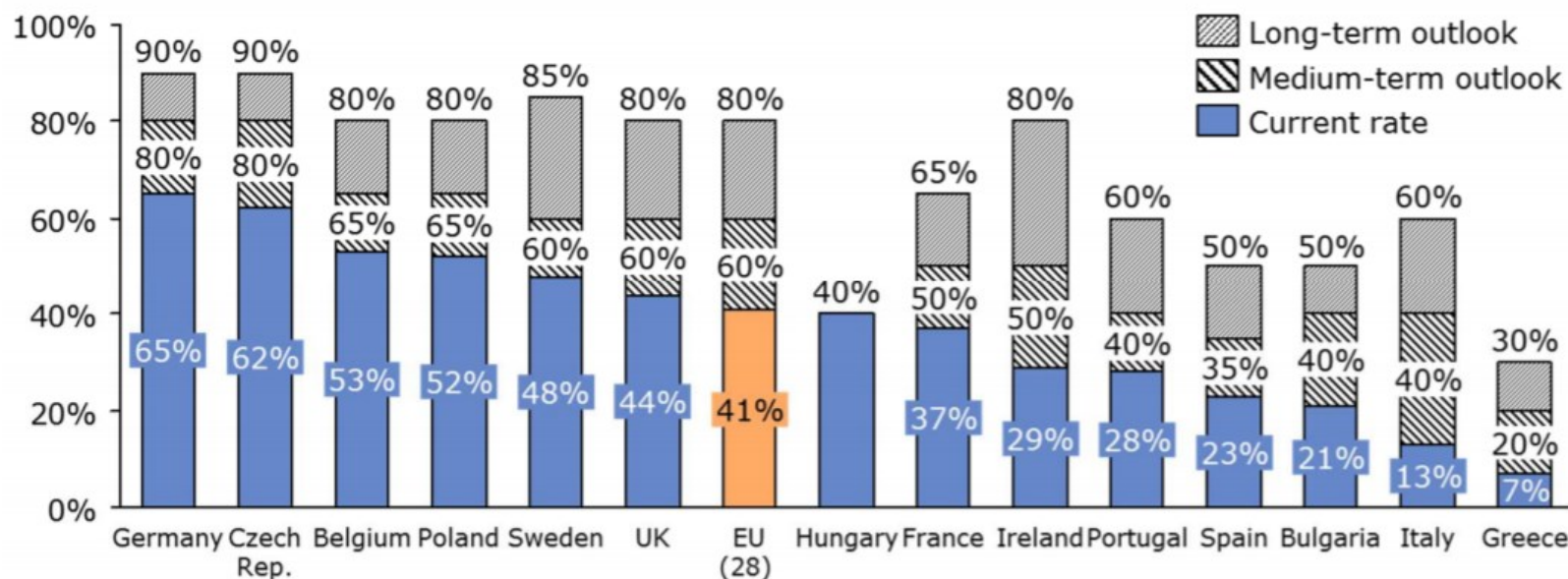
Partial landfill ban and low landfill taxes

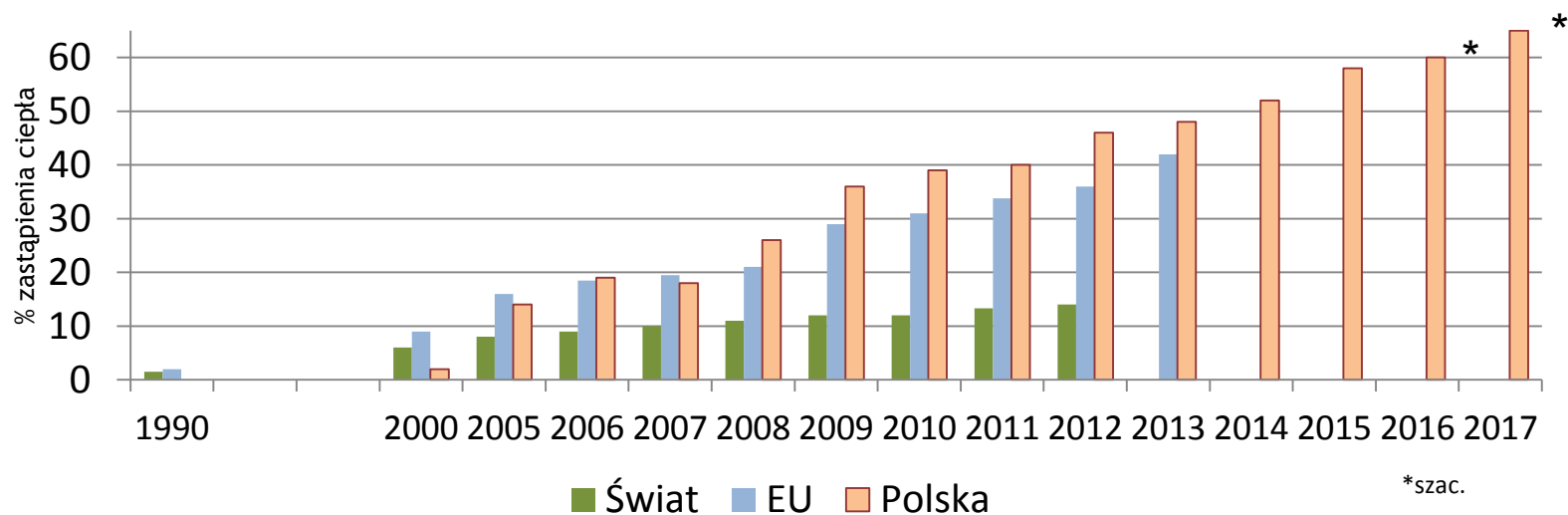
No landfill ban and low landfill taxes

Paliwa alternatywne w przemyśle cementowym w Europie w 2014 r. i perspektywy

Co-processing paliw alternatywnych w cementowniach w Polsce

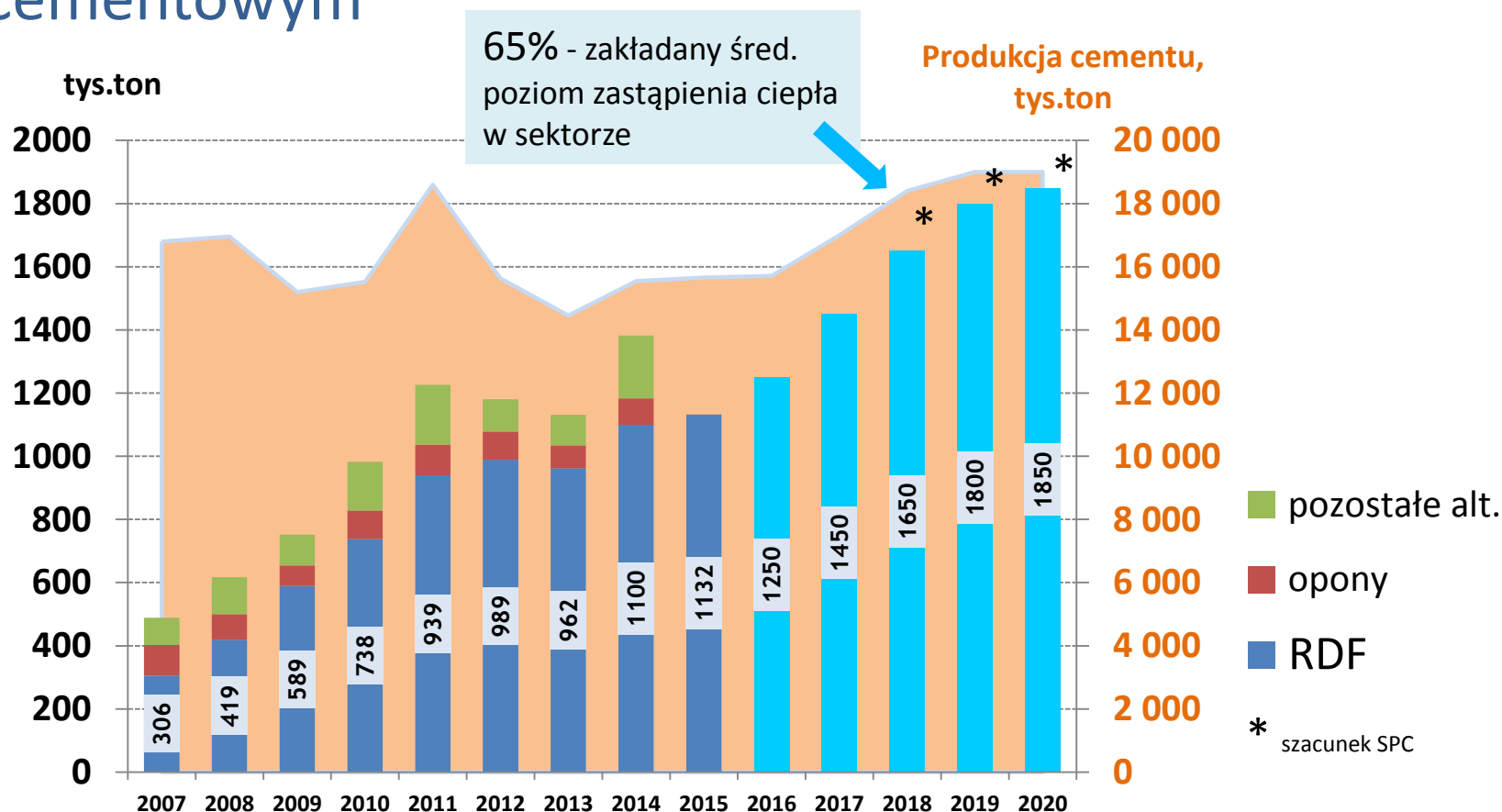

Akceptacja społeczna

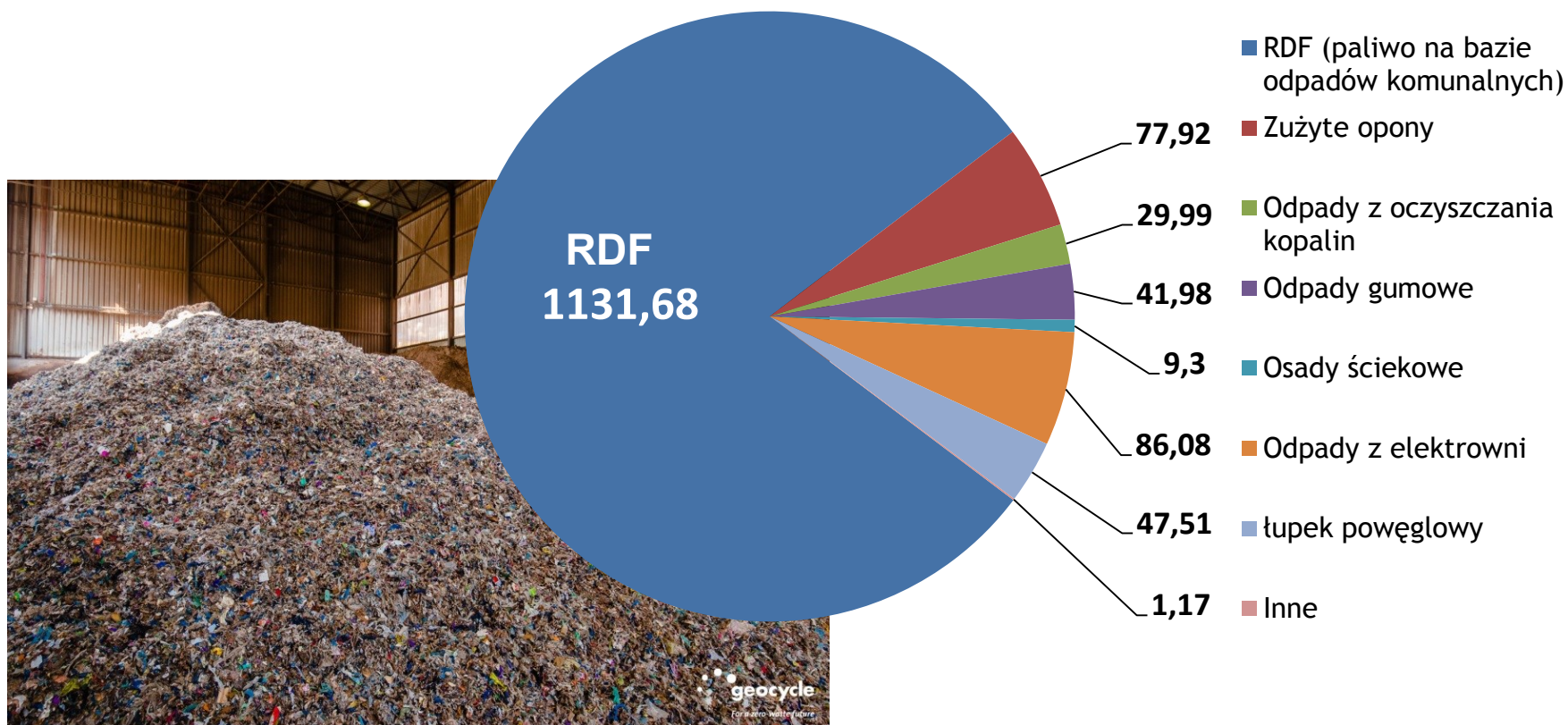
Wymagania jakościowe dla PA

Rynek, prawo potencjał cementowni

Wykorzystanie paliw alternatywnych w przemyśle cementowym

Rodzaje paliw alternatywnych zużytych w 2015 r. (tys. ton)

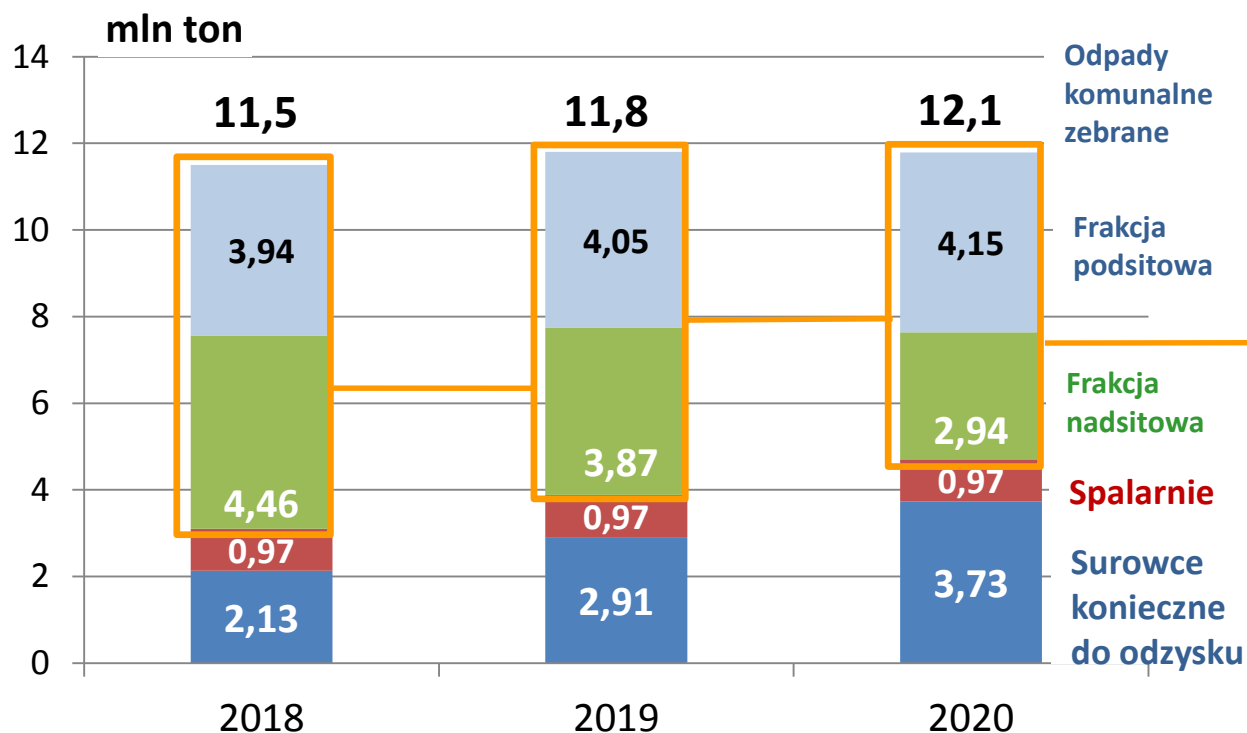
Całkowita ilość paliw alternatywnych zużytych w 2015 r. – 1425,63 tys. ton

RDF (ang. Refused Derived Fuel) na bazie odpadów komunalnych stanowi główne paliwo alternatywne w cementowniach w Polsce.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych do 2020 r. (wg raportu przygotowanego dla SPC)

**Cementownie
do 1,85 mln ton RDF
(~1,5 mln ton
komunalnych)**

Olsztyn – 100 tys. t/r,
Gdańsk – 160 tys. ton/r,
Oświęcim – 130 tys. t/r,
Warszawa- 265 tys. t/r,
Chodzież – 100 tys. t/r,
Ruda Śląska – 100 tys. t,
Rzeszów – 160 tys. t/r
(budowa),
Zabrze – 200 tys. t/r
(budowa);
SUMA – 1,215 mln t/r

**Odpady komunalne pozostałe
po odzysku surowcowym -
przekazane do MBP**

Stowarzyszenie Producentów Cementu
Polish Cement Association

Międzynarodowa Konferencja
LOGISTYKA ODZYSKU OPAKOWANIA
12-13 czerwca 2018 r. - Wrocław

Dziękuję za uwagę !

